

University Medical Center Groningen

University of Groningen

Methods in twentieth-century Chaucer studies

Dragstra, Hendrik Haiko

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

1991

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Dragstra, H. H. (1991). Methods in twentieth-century Chaucer studies: an inquiry into critical practice, 1915-1980. s.n.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

SAMENVATTING:

METHODEN IN DE TWINTIGSTE-EEUWSE CHAUCER-BESTUDERING; een onderzoek naar werkwijzen in de kritiek, 1915-1980

De twintigste-eeuwse Chaucer-kritiek mag wetenschappelijker zijn dan de Chaucer-kritiek van voorgaande eeuwen, de methoden die deze wetenschappelijkheid garanderen worden -- zo ze al nauwkeurig worden geëxpliciteerd -- door verschillende critici op zeer verschillende wijzen voorgesteld. Om tot een zo breed mogelijk aanvaardbare visie op de methoden van de Chaucer-kritiek te komen zijn voor mijn studie als uitgangspunt gebruikt een zevental overzichten van de stand van zaken op dit gebied, overzichten die wat betreft hun verslaglegging over de periode 1915-1980 als de meest respectabele mogen gelden. Deze overzichten worden in Deel Eén: "Stand van Zaken" ingeleid en vergeleken, vooral wat betreft hun gebruik van de termen "criticism" en "scholarship". Vervolgens wordt in Deel Twee: "Object en interpretatie" nader op methodiek ingegaan. Daarbij blijkt dat het begrip "method" op weinig methodische wijze wordt toegepast; om deze reden concentreert het onderzoek zich niet zozeer op methoden in de zin zoals "method" expliciet wordt gebruikt in de overzichten, maar in de algemene zin van "door principes geleide procedure", die in de overzichten impliciet wordt gehanteerd.

In de procedures zoals hier bedoeld kan men twee categorieën onderscheiden, namelijk technieken die vooral een kwestie zijn van gegevensverwerking, en die men kan aanduiden als "empirisch", en andere die bestaan in het toepassen van interpretatieve veronderstellingen, en die men "apriorisch" kan noemen. Diverse begrippen die in de Chaucer-kritiek worden gehanteerd worden op grond van dit onderscheid ingedeeld en onderzocht. De diverse resultaten van deze onderzoekjes zijn gedeeltelijk te detaillistisch om in een groot verband te kunnen worden samengevat; wel kan hier worden gerapporteerd dat veel gebezigde begrippen die ogenschijnlijk op een empirische werkelijkheid betrekking hebben, zoals "manuscript", "text" en "work", sterk door apriorische factoren worden bepaald; dat veel ogenschijnlijk empirische procedures, zoals "examination" en "analysis" hoogstens kunnen worden geparafraseerd als "interpretatie"; en dat het onderscheid tussen "werkimmanente", "werktranscendente" en wat men zou kunnen noemen "werkexterne" bestudering een van de meest veelomvattende en bruikbare is.

Het blijkt nuttig te zijn binnen het veelomvattende begrip "interpretatie" onderscheid te maken tussen expliciete en niet-expliciete interpretatie. Het eerste begrip wordt "explicatie" genoemd. Eveneens kan men onderscheid maken tussen evaluerende en niet-evaluerende interpretatie; het eerste wordt "evaluatie" genoemd. Mijn onderzoek richt zich op explicatie, niet op andere vormen van interpretatie.

Het begrip "Chaucer-bestudering" houdt een zekere gepreoccupeerdheid in, die in werkwijzen en in het gebruik van termen zijn weerslag vindt. Begrippen als "Chaucer", "Chaucerian", "background", en (het Engelse begrip) "milieu" worden sterk door deze gepreoccupeerdheid bepaald. Het is daarom zinvol de Chaucer-bestudering voor te stellen en te beschrijven als interpretatie van de werken van Chaucer binnen het kader van bepaalde stelsels van verwachtingen. Het

onderscheiden en de beschrijving van de meest belangrijke stelsels van interpretatieve verwachtingen is dan ook de hoofdmoot van mijn onderzoek.

De interpretatieve procedures die worden onderscheiden zijn de historische, de literaire, de aesthetische, en de Romantische. Deze termen, die algemeen worden gebruikt in de beschrijving van literatuur en literatuurstudie, worden, waarschijnlijk juist om die reden, dikwijls onduidelijk en vaag gehanteerd, en dit is ook het geval in de overzichten die mijn onderzoeksmateriaal vormen. Het grootste deel van Deel Drie: "Explicatie-procedures" is dan ook gewijd aan het ontwarren van onduidelijkheden en tegenstrijdigheden in dat materiaal. De belangrijkste doelstelling hierbij gehanteerd is dat één begrip door één woord moet worden gedekt en dat anderzijds één woord slechts in één betekenis moet worden gebruikt. Dit doel is bereikt enerzijds door keuzes te maken voor de koppeling van bepaalde woorden aan bepaalde betekenissen ("definities"), anderzijds door het afbakenen van interpretatieve stelsels als waren het gebieden. Samenvattend zou men de vier besproken explicatieve procedures kunnen voorstellen als uitzichtspunten van waaruit het landschap dat de Chaucer-bestudering bestrijkt zichtbaar is, dat wil zeggen dat verschillende procedures een verschillend panorama te zien geven. Het zou zinloos zijn te pretenderen dat een bepaald panorama het enig juiste is; wel kan men het beoordelen op zijn juistheid in de zin van consistentie, duidelijke afbakening, en, uiteraard, weidsheid.

Het resultaat van mijn onderzoek is een verduidelijking van de samenhang, alsook van de verschillen, tussen de diverse procedures van interpretatie die in de Chaucer-bestudering worden gehanteerd. Deze verduidelijking is relatief; enerzijds is het een verbetering ten opzichte van bestaande weergaven van de stand van zaken; anderzijds is in laatste instantie niet getracht de Chaucer-studie te reduceren tot een alomvattend en generatief stelsel. Wat de lezer mag verwachten is, in de eerste plaats, de constatering van complicaties die zich voordoen bij de verschillende besproken begrippen, en zekere voorstellen tot ontwarring van die complicaties, of ter vermijding ervan.